خبر

سینما در پاییز هم خوب می‌فروشد

در پایان نخستین ماه پاییز که حدود ۱۵ فیلم روی پرده سینماهاست، مجموع فروش ۹۰ میلیارد تومانی سینماها و استقبال دو میلیون نفری مخاطبان نشان می‌دهد روند استقبال از سینماها که از بهار آغاز شده بود، همچنان در پاییز هم ادامه دارد. بر همین اساس جمع کلی فروش سینمای ایران پس از هفت ماه از سال به ۵۴۶ میلیارد تومان رسید و تاکنون ۱۲ میلیون نفر هم تماشاگر فیلم‌های اکران شده در سینماها بودند. فیلم‌های «هتل»، «بچه زرنگ»، «فسیل»، «شهر هرت» و «نارگیل ۲» پنج فیلم اول فهرست فروش مهرماه هستند که وجود سه فیلم کمدی و دو فیلم از سینمای کودک در این فهرست قابل توجه است.

بر همین اساس «فسیل» با فروش ۲۷۰ میلیارد و ۴۷۱ میلیون تومان، «شهر هرت» با ۶۹ میلیارد و ۵۶۹ میلیون تومان، «هتل» با ۴۲ میلیارد تومان، «نارگیل ۲» با ۱۳ میلیارد تومان، انیمیشن «بچه زرنگ» با ۱۲ میلیارد تومان، «بی مادر» با شش میلیارد تومان، «آخرین تولد» با سه میلیارد و ۹۶۸ میلیون تومان، «هولیا» با سه میلیارد و ۵۸۵ میلیون تومان، «ستاره بازی» با دو میلیارد و ۸۳۸ میلیون تومان، «گیجگاه» با دو میلیارد و ۳۰۰ میلیون تومان، «زنبور کارگر» با ۷۱۴ میلیون تومان، «شماره ۱۰» با ۴۵۳ میلیون تومان و «اخت‌الرضا» با ۴۷ میلیون تومان در جدول گیشه حضور دارند.

ویژگی فیلم‌های چهلمین جشنواره فیلم کوتاه تهران از منظر هیات انتخاب و داوران را بررسی کردیم

تخصص و جسارت نسل جوان فیلمساز

نسرین بختیاری
گروه فرهنگ و هنر

جشنواره فیلم کوتاه تهران در ۴۰ سالگی خود حالا به‌عنوان یک جریان پویا در عرصه فیلمسازی ایران شناخته می‌شود؛ جشنواره‌ای که حتی در عرصه بین‌المللی نیز توانمندی‌های خود را نشان داده است. آنچه در این دوره از جشنواره از منظر کارشناسان و اعضای هیات انتخاب و هیأت داوران قابل بررسی است؛ جسارت نسل جوان فیلمساز در پرداختن به موضوعات جدید است که در اغلب آثار این رویداد کاملا به چشم می‌خورد. از سوی دیگر شاهد رشد فیلمسازان در رویکردهای تکنیکال و استفاده از ظرفیت‌های تکنیکی سینما در آثارشان هستیم؛ موضوعی که اعضای هیأت انتخاب و دیگر کارشناسان هم روی آن صحه می‌گذارند. برگزاری این رویداد سینمایی که با استقبال قابل توجهی نیز روبه‌رو شده، باعث شد تا دقایقی با کارشناسان این حوزه همکلام شویم و کم و کیف این رویداد سینمایی را بررسی کنیم.

ایده‌ها با اجراهای خوب

آنچه به یک فیلم کوتاه قوت و قدرت می‌بخشد، ایده و بداعت است. موضوعی که بیژن میرباقری، عضو هیأت انتخاب آثار داستانی این دوره از جشنواره به آن اشاره می‌کند. او درباره نقاط قوت و ضعف ۵۲ اثر داستانی شرکت‌کننده در چهلمین جشنواره فیلم کوتاه تهران گفت: اغلب فیلم‌های شرکت‌کننده در جشنواره امسال کیفیت‌های فنی و فیلمبرداری خوبی داشتند و در بازیگری نیز خوب بودند. ایده‌های خیلی خوبی درون فیلم‌ها وجود داشت و به اندازه کیفیت و اهمیت همین فیلم‌هایی که در جشنواره حاضرند، فیلم‌هایی در بیرون جشنواره هستند و ممکن است به دلایل مختلف وارد بخش مسابقه نشده باشند و این از ارزش فیلم‌های بیرون جشنواره کم نمی‌کند. ما فیلم‌های بسیاری داریم که کارگردانان آن به‌رغم این‌که مشق فیلمسازی کرده‌اند، فیلم‌های خوبی بودند اما میرباقری این موضوع را از نظر شخصی نقص می‌داند و ادامه می‌دهد: تنها نقصی که بعد از دیدن این فیلم‌ها به ذهنم می‌رسد، این است که به نظر می‌رسد بعضی فیلم‌ها از روی دست یکدیگر کپی شده‌اند و فیلم‌هایی هستند که از روی فیلم دیگری ساخته شدند و نمونه‌ای برای آن وجود دارد و تعداد فیلم‌هایی از این دست، قابل توجه است.

جسارت در پرداختن به موضوع

میرباقری درباره ویژگی‌های مثبتی که در میان آثار داستانی این دوره دیده‌است نیز عنوان کرد: جسارت در پرداختن به بعضی از موضوعات که شاید در حد و اندازه فیلم کوتاه از جهت فضای فنی و فانتزی موجود در فیلم‌ها نباشد، دیده می‌شود. مشاهده چنین فضایی در فیلم کوتاه قابل توجه است. بیشتر فیلمسازان کوتاه جوان ایران این دیدگاه را دارند که فیلم کوتاه پله‌ای برای فیلمسازی بلند است؛ اما در خارج از کشور این شکل از فیلمسازی کاملا تخصصی است و گاهی یک فیلمساز کوتاه هرگز از خط فیلمسازی خود فاصله نمی‌گیرد و تا پایان عمر فیلم کوتاه می‌سازد. میرباقری در پاسخ به این پرسش که آیا با این دیدگاه که فیلم کوتاه پله‌ای برای ساخت فیلم بلند محسوب می‌شود، گفت: من با هردوی این گزینه‌ها که فیلم کوتاه می‌تواند پله‌ای برای فیلم کوتاه باشد یا نمی‌تواند باشد موافقم و حتی گزینه سومی وجود دارد که گاهی یک فیلمساز فیلم کوتاه می‌سازد و بعد از آن به هردلیلی دنیای دیگری پیدا می‌کند؛ یعنی گاهی افراد فیلمی می‌سازند و نمی‌توانند به دلایل شرایط سخت فیلمسازی، فیلم بعدی خود را بسازند و روحیه‌شان به‌هم می‌ریزد، حال‌شان بد و ناامید می‌شوند. بنابراین، گاهی ممکن است ساخت فیلم کوتاه موجب نابودی یک فیلمساز شود. به‌هرحال، فیلم کوتاه در هر شکلی؛ چه پله‌ای برای ساخت فیلم بعدی باشد و چه نباشد؛ چه تخصصی باشد یا نباشد، در قالب خودش جای می‌گیرد.

میرباقری: اغلب فیلم‌های شرکت‌کننده در جشنواره امسال کیفیت‌های فنی و فیلمبرداری خوبی داشتند و در بازیگری نیز خوب بودند

پایبندی به تکنیک سینما

بحرالعلومی اما با امیدواری نسبت به آثار حاضر در جشنواره خاطرنشان کرد که بیشترشان خصیصه‌ها و ویژگی‌های یک فیلم بلند را دارند، ادامه داد: از میان ۵۲ اثری که در بخش مسابقه حضور دارند، اکثر فیلم‌ها به هویت فیلم کوتاه پایبند بودند و به این اصل اساسی ساخت فیلم کوتاه در ایده و فیلمنامه توجه داشتند که فیلمنامه در اختیار ساخت فیلم کوتاه باشد، نه این‌که برش یا سکانسی از یک فیلم بلند باشد. بنابراین، طراحی نقطه عطف ابتدا و انتهای فیلمنامه برای پایان‌بندی در میان فیلم‌های جشنواره رعایت شده بود و درصد بالایی هم به این نقطه رسیده بودند. این عضو هیأت انتخاب با بیان این‌که باید دیدگاه صفر و صدی را نسبت به فیلم‌های شرکت‌کننده در جشنواره فیلم کوتاه تعدیل کنیم، خاطرنشان کرد: در تمام سال‌هایی که در جشنواره به‌عنوان مخاطب، فیلمساز و عضو هیأت داوران حاضر شدم، همیشه شاهد جملاتی از این دست که فیلم‌ها خوب نبودند یا ضعیف هستند بودم اما پاسخم این است که باید بررسی کنیم با چه نگاهی قرار است جشنواره برگزار شود. اگر قرار است با این دیدگاه که به‌نوعی شلاقی نگاه می‌کند با فیلم‌ها برخورد کنیم، شاید نتوانیم انتخابی بیش از ۱۰ فیلم داشته باشیم اما جشنواره‌ها بستری برای بروز استعدادهای جوان هستند. ای‌کاش دوستان منتقد ۹۰۰ فیلم کوتاه دیگر را هم ببینند و بعد بگویند چرا فلان اثر در جشنواره شرکت کرده است.

الفبای فیلمسازی کوتاه

او ادامه داد: یکی از اساسی‌ترین اهداف جشنواره کوتاه تشویق فیلمسازانی است که الفبای اساسی در سینمای کوتاه را رعایت کرده باشند. وقتی تمام عوامل خوب کار کردند و فیلمنامه خوب بوده است، قرار نیست به‌دلیل ضعف در تدوین یا کارگردانی یک اثر را از چرخه دیده‌شدن یا مسابقه بیرون بگذاریم؛ به عبارتی این نوع فیلم‌ها به‌طورکلی نمره قبولی گرفتند.

بحرالعلومی با انتقاد از فیلم‌هایی که حداقل‌های یک فیلم خوب، مثل فیلمنامه و ایده را رعایت نکرده بودند، گفت: یکی از مسائلی که باعث شد بسیاری از فیلم‌ها در آغاز راه کنار گذاشته شوند و به جنگ و دعوای هیأت انتخاب هم نرسیدند، تساهل در فیلمسازی بود. با وجود این‌که با ملاحظات یک فیلمساز اولی آشنا هستیم و خودشان معتقدند که از ما نباید توقع زیادی داشته باشند، باید استانداردها و حداقل‌های فیلمسازی را در فیلمنامه، تدوین، پس از تولید، موسیقی و صداگذاری رعایت کرد تا قالب فیلم بگیرد، نه یک ماقبل فیلم!

لزوم ارائه آثار خلاقانه در پویانمایی کوتاه

یکی دیگر از بخش‌هایی که امسال در جشنواره فیلم کوتاه مانند سال‌های گذشته برای خود شأن و جایگاهی دارد، پویانمایی کوتاه است و بسیاری از افرادی که امسال عضو هیأت انتخاب هستند، در سال‌های گذشته در زمینه پویانمایی کوتاه درخشیده‌اند. از این رو صحبت با بابک نکویی، عضو هیأت انتخاب و داوری آثار پویانمایی جشنواره فیلم کوتاه امسال، چندان خالی از لطف نیست.

او معتقد است که امسال از لحاظ کیفی آثار چندان شاخص نبودند. نکویی به جام جم گفت: از لحاظ تکنیکی و محتوایی کارها چندان خلاقانه و تأثیرگذار نبودند و در نهایت می‌توانیم آثار را در سطح متوسط رو به خوب طبقه‌بندی کنیم اما انتظارم از جشنواره‌ای در حد بین‌المللی، فراتر از این بود.

پاو با رد این‌که افت کیفیت آثار انیمیشن کوتاه به کمبود بودجه ارتباطی ندارد، عنوان کرد: این افت کیفیت شاید بیشتر با خلاقیت مرتبط است. دنیای انیمیشن دنیای نامحدودی است و هرآنچه را که تصور می‌کنید می‌توانید به تصویر بکشید و این شاید در هیچ هنر دیگری مانند انیمیشن که تا این اندازه با حرکت عجین است نباشد. وقتی صحبت از انیمیشن می‌شود، معمولا انتظار رویارویی با آثار جدید فانتزی و تخیلی دارید و تنها محدودیت مربوط به محدودیت ذهن خالق است. وقتی امکانات رایانه‌ای خلق تصویر پیشرفت کرده و در اختیار همه است، انتظار می‌رود که آثار خلاقانه‌تری ساخته شود. بنابراین در سینمای کوتاه مهم‌ترین موضوع برای بیان یک مفهوم خلاقیت در ارائه است.

برش

پیش به سوی آرزوی بزرگ

براساس آنچه گفته شد، فیلم کوتاه امروز علاوه بر این‌که نیازمند ایده خلاقانه، فیلمنامه خوب و جسارت در اجراست، فیلمسازان برای ساخت فیلم اول نباید دیدگاهی ساده‌انگارانه به بهانه ساخت اولین فیلم بلند خود داشته باشند و حداقل‌های استاندارد فیلمسازی را رعایت کرده باشد. علاوه‌براین، فیلم کوتاه با مشکلات بسیاری مانند بودجه، اکران، دیده‌شدن و ... دست‌وپنجه نرم می‌کند، اما با وجود این بازهم به راه خود ادامه می‌دهد و هر سال با برگزاری جشنواره فیلم کوتاه امیدی تازه در دل فیلمسازان جوان برای دیده‌شدن آثارشان شکل می‌گیرد. فیلم کوتاه یک قالب فرهنگی و هنری است که شاید فیلمسازان به برگشت سرمایه خود از راه اکران در فضای مجازی و سینماها چندان فکر نمی‌کنند و تنها موضوع مهم، دیده‌شدن فیلم‌شان یا شناخته‌شدن فیلمساز کوتاه از راه جشنواره است تا شاید راهی برای فیلمسازی بلند او فراهم شود، چراکه بودجه فیلم کوتاه محدود است و فیلمسازان شاید با جوایز فیلم‌های کوتاه قبلی خود به آمال و آرزوی مهم خود که فیلمسازی بلند است برسند.

قاب

رونمایی «عقیق» در سالگرد شهادت صدرزاده

فیلم کوتاه «عقیق» به کارگردانی و نویسندگی امیرعلی صراف، امروز اول آبان در سالگرد شهادت شهید مصطفی صدرزاده منتشر می‌شود. فیلم کوتاه عقیق، اقتباسی از چند خاطره از اطرافیان شهید صدرزاده است که به تازگی در گروه هنری کات باشگاه فیلم سوره تولید شده‌است. شهید مصطفی صدرزاده فرمانده ایرانی جانشین لشکر فاطمیون از فرماندهان ایرانی است که با رزمندگان افغانستانی لشکر فاطمیون در جنگ با نیروهای تکفیری در اول آبان ۱۳۹۴ مصادف با روز تاسوعا در منطقه حلب سوریه به‌شهادت رسید.

اکران

«آهو» با «جنگل پرتقال» به اکران رسید

بیست و پنجمین جلسه شورای صنفی نمایش در روز یکشنبه ۳۰ مهر در سازمان سینمایی تشکیل و رسما اعلام شد که «آهو» و «جنگل پرتقال» از چهارشنبه سوم آبان ماه در سینماها به نمایش درمی‌آیند. فیلم سینمایی آهو به کارگردانی هوشنگ گلمکانی و تهیه‌کنندگی جواد نوروزبیگی با پخش «خانه فیلم» در گروه آزاد اکران می‌شود و فیلم سینمایی جنگل پرتقال به کارگردانی آرمان خوانساریان و تهیه‌کنندگی رسول صدرعاملی با پخش «شهرفرنگ» به سرگروهی پردیس سینمایی ایران‌مال. آهو، حکایت انزوای خودخواسته دختری است که آرزوهایش را بر باد رفته می‌بیند، اما هنوز امیدش را از دست نداده‌است. رضا کیانیان، علی مصفا، حامد کمیلی، سهیلا رضوی، رضا یزدانی و سپیده آرمان از جمله بازیگران این فیلم سینمایی هستند و نوید محمدزاده در آن صداپیشگی کرده‌است. فیلم جنگل پرتقال، یک درام اجتماعی است که در خلاصه داستانش آمده‌است: سهراب بهاریان، نمایشنامه‌نویس ناموفقی است که به‌تازگی معلم دبیرستان شده‌است. دانش‌آموزان و مدیر مدرسه، رضایتی از شیوه برخورد او هنگام آموزش ندارند. او در سفری با تصویری از گذشته خود مواجه می‌شود. سارا بهرامی، میرسعید مولویان و رضا بهبودی از جمله بازیگران این فیلم هستند.

رویداد

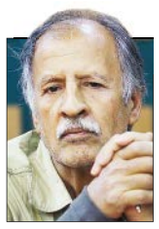
آخرین تولد در جشنواره «گوا»

«آخرین تولد» به تهیه‌کنندگی و کارگردانی نوید محمودی به بخش سینمای جهان پنجاه‌وچهارمین دوره جشنواره گوای هند راه پیدا کرد.

این جشنواره بین‌المللی از معتبرترین جشنواره‌های جهان است که امسال از ۲۰ تا ۲۸ نوامبر (۱۳ تا ۲۱ آذر) در شهر ساحلی گوا برگزار می‌شود. آخرین تولد، روایتی است از عشق ثریا و فهیم؛ عشقی که سایه جنگ بر سرش آوار شده، غزلی است عاشقانه در دل بحران. در فیلم آخرین تولد الناز شاکردوست، پدرام شریفی، شیدا خلیق، آرمین رحیمیان، سوگل خلیق، نیلوفر کوخانی و رضا بهبودی به ایفای نقش می‌پردازند. پخش بین‌المللی این فیلم که تاکنون بیش از چهار میلیارد تومان در سینماهای ایران فروش داشته، برعهده «مینروا فیلم» است. نوید محمودی پیش از این فیلم‌های «رفتن»، «هفت و نیم» و «مردن در آب مطهر» را کارگردانی کرده‌بود و تهیه‌کنندگی فیلم‌های «چند متر مکعب عشق»، «شکستن همزمان بیست استخوان» و سریال نمایش خانگی «پوست شیر» را برعهده داشته‌است.

دوشنبه‌نوشته‌ها

محمدتقی فهیم | منتقد سینما

زمانی برای فیلمساز ماندن؟!

چهلمین جشنواره فیلم کوتاه تهران که از ۲۷ مهر کلید خورد، درحالی به اختتامیه‌اش نزدیک می‌شود که پس از چند سال رکود و سکون و سردرگمی در گرایش‌های مختلف مفهومی و اجرایی، با استقبال جوانان فیلمساز و علاقه‌مندان سینما روبه‌رو شده است. کشورمان در عین داشتن گنجینه‌هایی از ایده، موضوع و دستمایه‌های اجتماعی، اقتصادی، سیاسی و فرهنگی در پهنای متنوع اقلیمی و جغرافیایی، دارای لشکری از جوانان مستعد و باذوق و مشتاق به فعالیت در رشته‌های مختلف سینمایی است؛ جوانانی که در کنار «عشق فیلم» بودن، رهجوی درک و فهم فنی و علمی سینما نیز هستند. نباید این ظرفیت را دست‌کم گرفت و علاوه بر این اقتضا می‌کند که برای این موجودیت برنامه داشت و سرمایه‌گذاری لازم را انجام داد. در واقع امر آنجایی که بیش از همه نیازمند توجه و مدیریت و هزینه است، همین میدان است. تا اینجای قضیه وضعیتی است که در زمره وظایف متولیان، مدیران و صاحبان امکانات و بودجه‌های عمومی است؛ کسانی که به‌دلیل همین وظیفه مسئولیت گرفته‌اند و خصوصا در نهادها و دستگاه‌های مختلف ماموریت دارند. ولی سوی دیگر ماجرا خود جوانان علاقه‌مند و هنرجویان سینما هستند که راه را از چاه تشخیص بدهند تا در این میدان سخت و پردست‌انداز بتوانند ادامه دهند و مهم‌تر از همه به‌عنوان فیلمساز ماندگار شوند. این اساس واقعیت موجود است؛ خصوصا که عرصه سینما روزبه‌روز خالی‌تر از فیلمسازان نسل‌های پیشین می‌شود. نسلی که در صورت بررسی می‌تواند تجربه خوبی برای نسل جدید باشد. الان با کاهش فیلمسازان صاحب سبک قدیمی به‌دلایل فوت، انفعال، کم‌کاری و... فرصتی فراهم شده که محیط سینما نیازمند جایگزین است. پر شدن جای بزرگان قبلی، احتیاج به فیلمسازان دارای جهان بزرگ است؛ فیلمسازانی که علاوه بر داشتن ریشه در این آب و خاک، اهل میوه‌دهی مناسب همین سرزمین هم باشند. خوشبختانه سینمای کشورمان همواره از ظرفیت و سعه‌صدر پذیرش فیلمسازان با اندیشه و نگرش‌های متنوع برخوردار بوده و هست؛ سینمایی که در آن کیارستمی، مهرجویی، تقوایی، کیمیایی و را داشته و همزمان حاتمی‌کیا، درویش، شورجه و... نیز فعال بوده‌اند. این نسل را می‌توان با شاخصه‌های فکری، زیستی، دغدغه‌مندی و مهم‌تر، داشتن جهان فیلمسازی شناسایی و دسته‌بندی کرد. اما حرف نهایی این‌که فیلمسازان جوان باید بیش از پیش مراقبت کنند که دو گروه از فیلمسازان قبلی را الگو قرار ندهند و از تجربه شکست و پیروزی آنها درس بگیرند ولی به دام مدل‌گیری از آنها نیفتند. اولی فیلمسازان شکست‌خورده و منفعل‌اند. این گروه از فیلمسازان همواره در حال نصیحت و پند هستند ولی پیشنهادات‌شان برای امروز کاربردی ندارد و چه بسا باعث و بانی درجازدن یا توقف جوانان شوند، بنابراین بهتر است که از دلایل شکست آنها تجربه کسب کنند ولی راه آنها را در پیش نگیرند. اما گروه دوم خطرناک‌ترند. اینان علاوه بر خطر انفعال، می‌توانند عامل محو و فید شدن جوانان شوند، کما این‌که خود اینها به فرجامی تاسف‌بار رسیدند. از سهراب شهیدثالث تا امیر نادری، از بهمن قبادی تا محسن مخملباف و برخی دیگر از جمله فیلمسازان مستعد و پویایی بودند که در صورت داشتن علقه و دغدغه وطن و مردم این کشور، بی‌تردید جایگاه برجسته‌ای می‌داشتند که هم خود فعال و جاری بودند و هم این‌که مردم از آثارشان بهره می‌بردند اما با درپیش گرفتن راه جشنواره‌های پرزرق و برق جهانی و چراغ‌سبزهایی که پشت آن دوزخ سرخی بیش نبود، امروزه یا در انزوا و تنهایی به‌سر می‌برند یا به عمله بیگانگان تبدیل شده‌اند. خلاصه این‌که جشنواره‌ها، فرقی نمی‌کند داخلی یا خارجی، فرصت و مسیر هستند و اگر به هدف تبدیل شوند، باخت هم ضمیمه‌اش است. جشنواره فیلم کوتاه تهران فرصتی مغتنم برای دیده‌شدن و دورهم جمع شدن است و بی‌تردید برگزیده شدن در آن لذت‌بخش است ولی برای ماندن و فیلمساز شدن مؤلفه‌هایی لازم است که فقط در جشنواره بروز و ظهور نمی‌یابد.